

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Approbandorum Bipartitum

Unczovsky, Marianus

Coloniæ Agrippinæ, 1693

Quæstio XXI. An Confessio Sacramentalis debeat esse pura & fidelis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-37308

satisfaciet per hujusmodi confessio-
nem obligationi generali de procu-
randa propria salute.

S. Ità docent plurimi Theologi, quam
doctrinam probant ratione sequenti,
quia obligatio procurandi propriam
salutem petit solum, ut suscipiatur Sa-
cramentum cum effectu, potest autem
suscipi cum sola confessione per sig-
na, & nutus, ergo Pœnitens ille in ta-
li casu liber erit ad confitendum per
nutus, & per hoc sufficienter provi-
debit propriæ salutis.

V. Si tamen eligeret confiteri per in-
terpretem, sufficientè tunc manife-
stare interpreti aliquod, vel aliqua so-
lum peccata minus diffamativa, vel e-
tiam solas cogitationes peccaminosas?

S. Sufficiet.

QUÆSTIO XXI.

*An Confessio Sacramentalis debeat esse
pura & fidelis?*

Vicar. E xpone conditiones confes-
sio-

tionis in titulo Quæstion. positas ?
Sac. Dum quæritur : an confessio de-
beat esse pura & fidelis ? idem est ae-
quærere : an debeat fieri ex pura & ho-
nesta intentione , sive mendacio , &
equivocationibus ; has conditiones
expresserunt SS. PP. Augustin. super
Joan. Tract 26. & Bernard. super Can-
tica Serm. 16. quorum prior inquit :
*hoc est confiteri , dicere quod habes in cor-
de , si aliud habeas in corde , & aliud in
ore loqueris , non confiteris* ; posterior
vero ita scribit : *quod remordet conscienc-
tiam , debet peccator confiteri humiliter ,
pure & fideliter , cui concordat versus
ille : sit simplex , humilis confessio pura-
fidelis* ; idem exprimit Serm. 8. de Ad-
ventu Doct. Mellifluus his verbis : *ho-
norat veritatem , qui se & sua omnia in
eo statu , in quo veritas se habet , & con-
scit veraciter , & confitetur humiliter* :
adjicienda huc videtur notabilis doc-
trina D. Gregorij Lib. 22. Moral. cap.
10. ubi habet sequentia : *plerumq[ue] ho-
mi-*

mine culpas confitentur, & humiles non
sunt, nam multos novimus, qui nullo ar-
guente, peccatores se esse confitentur, cum
vero de culpa sua fuerint correpti, defen-
sionis patrocinium querunt, ne peccatores
esse videantur &c.

V. Digni adnotatione hi textus: quæ-
zo autem an sit de essentia confessio-
nis esse puram, seu ex honesto fine
factam?

S. Si finis fuerit tantum venialiter ma-
lus, non reddet confessionem invali-
dam, imò nec infructuosam, siquidem
gratia stat cum peccato veniali, secùs si
finis involverit malitiam peccati mor-
talis, tunc enim resultabit nullitas
confessionis, & sacramenti.

V. Quale peccatum est mentiri in
confessione?

S. Mendacium circa materiam non ne-
cessariam, ut circa venialia, aut cir-
cumstātias non necessariò exprimen-
das, item circa mortalia jam remissa
in aliqua priori confessione, per se lo-
quen-

quendo est tantum veniale, per accidens tamen posset fieri mortale, si quis v. g. confiteretur sola venialia per mendacium conficta, quia tunc redderet Sacramentum invalidum ob defectum materiae; mendacium verò circa mortale nondum remissum, item circa aliquam circumstantiam necessariò explicandam est per se mortale, quia Pœnitens in re gravi decipit Confessarium, & facit Sacramentum irritum, ob defectum doloris & propositi, utpote habens actualem affectum ad peccatum mortale.

V. Si mentiri circa aliquam circumstantiam necessariò explicandam est mortale, concludo, quod etiam peccaret mortaliter Pœnitens, mentiondo circa aliquam circumstantiam veniale, supposito, quod necesse esset illam scire ad consulendum Pœnitenti, & tollendas occasiones proximas peccandi mortaliter.

S. Peccaret, quia mentiretur in re gra-

vi

vi in præjudicium suæ salutis, & mendacium esset in signum, quòd se emendare nolle. Bonac. de Pœnit. Disp. 5.

Q. 5. Sect. 2.

V. Quid si confiteretur mortalia, quæ tamen non fecit?

S. Nisi ignorantia, vel bona fides excusaret, mortale quoq; incurriteret peccatum, similiter augens numerum in confessione mendaciter, numerando intrà eandem speciem plura delicta mortalia, quām sciat se perpetrāsse, graviter peccaret.

V. Occasione hujus responsi quæro an Penitens confitens se fornicatum fuisse circiter octuagesies, posteà autem resciens id factum fuisse centies, tenetur istum excessum in alia confessione aperire?

S. Supponendo priorem illum numerum fuisse sub dubio explicatum, adjectis consuetis particulis: *plus, minus,* diligensq; præcessisse examen conscientiæ, dicunt aliqui Theologi non teneri

neri, volentes numerum vigesimum
tanquam judicio viri prudentis respe-
ctu octogenarij parvum intelligi, &
comprehendi sub illis particulis *plus*,
minus, habentibus sensum respecti-
vum ad numerum cui adjacent, ita ut
quantò fuerit major numerus, cui ad-
duntur, tantò etiam major sub prædi-
ctis particulis prudenter intelligi pos-
sit. vid. Coninck. de Pœnit. D. 7. n. 62.
Lug. de Pœnit. D. 16. n. 96. Alij autem,
inter quos Diana 3. part. Tract. 4. Re-
solut. 94. dicunt illas particulas ad
duo tantum, vel tria extendi.

V. Sit casus, quod Pœnitens interro-
gatus de aliquo peccato mortali, quod
verè commisit, verecundia impellen-
te, respondeat se non commisisse, pe-
to an in confessione sequenti singula
peccata antecedenter confessa repe-
re debeat?

S. Si alio Confessario, quam antea,
utatur, absq; dubio omnes confessio-
nes sacrilegas, & peccata mortalia o-

mnia,

mnia, quæ in his vel suppressa, vel expressa fuerunt, de novo enarrare debet, secùs si eidem Confessario suam conscientiam aperiat, qui fortè adhuc in confuso recordaretur Statûs Pœnitentis, & etiam Pœnitentiæ injunctæ, quamvis neq; hæc recordatio sit necessaria, dummodo sciat Confessarius Pœnitentem sibi semper fuisse confessum: quare satisfaciet exprimendo peccatum antea suppressum, & addendo sacrilegium commissum. Granad. part. 3. de Sacrament. Controvers. 7. Tract. 9. Disp. 12. n. 5. Dian. part. 5. Tract. 14. Resolut. 5 1.

V. Nonnè verum, quòd quandoq; Pœnitens, ut constanter bonus appareat suo Confessario ordinario, majora scelerata deponere soleat apud ignotum Confessarium, leviora verò apud ordinarium, quæro an hoc liceat?

S. Quando Pœnitens hoc facit ad conservandam bonam famam, dummodò singula peccata mortalia commissa &

non

nondum confessa manifestet Confessario extraordinario , licet facit, sic enim locum non habet hypocrisis aut mendacium, quia verissimum est à parte rei , de quo se accusat Pœnitens, ne que committitur aliquid contra integratatem confessionis , nam pro Confessario ordinario reservatur vel materia confessionis non necessaria, ut peccata venialia , vel forte aliqua levia mortalia , jam antea confessa , & directe remissa , dummodo tamen Pœnitens non circumeat , aut procedat ab uno ad alium Ministrum Pœnitentiæ , ad hoc , ut liberius peccare valeat , sic enim graviter delinqueret, & quia non esset voluntas , seu propositum emendandi vitam , confessio fore nulla.

V. Posset contingere , quod Pœnitens ideo circumiret , quia Confessarius ordinarius graviores dat pœnitentias , vel acrius reprehendit peccata , & ideo leviora huic , graviora autem alteri confiteretur.

S. Hac

S. Hæc variatio non videtur admittenda sinè peccato : scire enim debet Pœnitens , quòd confessio illius debeat esse parere parata , quæ conditio non solum petit promptitudinem ad exequendum mandata Confessarij, verùm etiam affectum ad suscipiendum monita, patienterq; auscultandas repræhensiones illius , recognitando monitum S. P. Augustini, monentis Pœnitentem Lib. de vera & falsa Pœnitent. c. 15. ut se ponat in potestate Judicis, in judicio Sacerdotis, paratus omnia eo jubente facere pro reparanda animæ vita, quæcumque ficeret pro evitanda corporis morte , & hoc cum desiderio &c. gravius autem peccaret ille, qui non assignato , sed alteri Confessario contra præceptum Superioris confiteretur , consultò assignantis præcipue juvenibus in Religione Confessarios rigorosos, ut majori freno à peccatis cohibeantur Layman. Lib. 5. Tract. 6. c. 8. Henriq. Lib. 2. de Pœnit.

c. 16..

c. 16. Coninck. de Sacrament. Disp. 6
dub. 4.

V. Suntnè aliæ conditiones confessio-
nis Sacramentalis ultra assignatas?
S. Dixi confessionem debere esse pu-
ram & fidelem, humilem ac simpli-
cem, ità ut Pœnitens exterioribus ac-
tibus ostendat sē peccatorem resplen-
dente humilitate in situ & gestu, omittatq;
verba superflua, vel talia, quibus
occultantur peccata, neq; admisceat
impertinentia: ultra obseruo confes-
sionem debere esse *frequentem*, id est,
quòd consultum sit, ut sæpius fiat, &
non tantū semel in anno: item *dis-
cretam*, id est, ut discernantur dubia
& incerta à certis, serveturque bonus
ordo, enumerando v. g. primo loco
peccata contra DEUM, secundō contra
proximum, tertiō contra se ipsum:
item *nudam*, id est, ut peccatorum
gravitas non pallietur metaphoricis
locutionibus: item *libenti animo*, id
est, cum promptitudine factam, Pœ-
nitentia.

nitente ultro se accusante, & non ex-
pectante interrogationes, seu inquisi-
tionem Confessarij: item *verecun-
dam*, id est, cum pudore absq; jactan-
tia, sive non debet extra casum neces-
sitatis confessio fieri Sacerdoti, qui est
peccati complex: item *laerymabilem*,
id est, ut peccator loquatur in amaritu-
dine animæ cum vero dolore interno,
& licet externæ lacrymæ non sint in
potestate hominis, sic tamen peccata
confiteatur, ut deflere non contem-
nat: item *acceleratam*, id est, ut quæ
sicut onus grave gravant, festinet Pœ-
nitens deponere, non diu differat, sed
præoccupet faciem Domini in confes-
sione: item *forteim*, id est, contemnen-
tem timorem confusionis, cur enim
confunderetur peccator dicere, quod
non est confusus perpetrare? aut cur
vereretur Domino indicare, quod non
est veritus ipso præsente committere?
& hoc cum firmo proposito non pec-
candi imposterum: item *accensantem*,

N

id

id est, ut non sit excusatoria : item parere paratam, quæ conditio includit suprà expressa, votumq; satisfaciendi.
V. Non restat ulla alia?

S. Confessionem debere esse secretam ostendi suprà, integritatem non apposui, quia mihi persuadeo, quòd circa hanc conditionem placebit propone multa.

V. Ità est, multa inquiram, verùm tamen priusquam descendamus ad discussiendam hanc conditionem, propter supradicta adhuc aliqua proponam resolvenda : dixeras Poenitentem in confessione non debere admiscere, aut adferre impertinentia, quæro : an si diceret se exercuisse aliquas actiones præcisè ut commodas naturæ humanae, narrando se aliqua verba lepida protulisse &c. quæro inquam : an compareret cum materia sufficienti confessionis?

S. Non, utpote comparens cum materia non peccaminosa, nam præcep-
tum

tum non est, referendi positivè omnes actiones ex se indifferentes in finem honestum, neq; homo tenetur semper operari, juxta regulam rectæ rationis, modò non agat contra illam, prout non ageret, si tales operationes indifferentes exerceret cum debita moderatione, imò ageret juxta rectam rationem saltēm permittente.

V. Dixisti etiam confessionem non debere fieri Sacerdoti, qui est peccati complex.

S. Non debet fieri extra casum necessitatis, si quæ enim sunt prohibitiones particulares, non habent locum urgente necessitate, alioquin extendendo illas etiam ad casus necessitatis non essent in ædificationem, sed potius in destructionem, utpote contra charitatem.

N 2

QUÆ-